

1. Shrnutí

- V 1. čtvrtletí 2021 byl hrubý domácí produkt (HDP) meziročně nižší o 2,1 %¹. Pokles nejvíce ovlivnila spotřeba domácností, která pod vlivem omezení maloobchodu i služeb nadále zaostávala za úrovní loňského roku. Meziročně nižší byla také investiční aktivita. Naopak bilance zahraničního obchodu k růstu HDP mírně přispěla. Zmírnění meziročního poklesu lze přičíst nízké základně loňského roku – 1. čtvrtletí 2020 již bylo zasaženo krizí. Ve srovnání se 4. čtvrtletím 2020 klesl HDP o 0,3 %. Opět se snižovala domácí spotřeba, k propadu HDP ale tentokrát přispívala i zahraniční poptávka. V rámci EU také došlo k mezičtvrtletnímu poklesu HDP (–0,1 %). Podobně jako v ČR se meziroční propad HDP v EU zmínil na 1,2 %. Část zemí Unie vykázala meziroční růst.
- Hrubá přidaná hodnota (HPH) v 1. čtvrtletí meziročně klesla o 2,1 %. Klesala zejména odvětví služeb, nejvíce ostatní činnosti (–23,0 %, uskupení zahrnuje služby osobní péče i kulturní, zábavní a rekreační služby) a obchod, doprava, ubytování a pohostinství (–12,2 %). Propad přetrvával u profesních, vědeckých, technických a administrativních činností (–9,0 %), jejichž prosperita je těsně navázána na činnost v průmyslu, stavebnictví a v dalších oblastech ekonomiky. Naopak meziroční přírůstek vykázala HPH zpracovatelského průmyslu (3,0 %). Dařilo se také peněžnictví a pojišťovnictví (6,1 %), veřejné správě a obraně, vzdělávání, zdravotní a sociální péči (2,5 %) a informačním a komunikačním činnostem (1,9 %). Mezičtvrtletně se HPH zvýšila o 0,1 %.
- Vývoz zboží a služeb v 1. čtvrtletí reálně meziročně vzrostl o 4,3 %², z toho export zboží o 7,9 %. Ve srovnání se 4. čtvrtletím 2020 ale vývoz klesl o 2,2 %, protože vývozci nedokázali udržet krok s rekordním tempem konce loňského roku. Bilance zahraničního obchodu dosáhla 93,2 mld. korun. To znamenalo mezičtvrtletní zhoršení. V meziročním srovnání už bilance nepůsobila tak silně prorůstově jako v předchozím kvartálu. Nejvíce ke zlepšení bilance přispíval obchod s motorovými vozidly.
- Podle deflátoru HDP v 1. čtvrtletí cenová hladina vzrostla o 3,5 %, což je nejméně od konce roku 2018. Zmínil růst cen spotřebních i kapitálových statků. Spotřebitelské ceny se meziročně zvýšily o 2,2 %. Nejvíce k tomu přispěly ceny alkoholu a tabáku a dále doprava. V průběhu čtvrtletí posiloval meziroční nárůst cen ropy, což ovlivnilo spotřebitelské ceny prostřednictvím cen pohonných hmot, ale také další indexy v domácí ekonomice i v zemích EU. Ceny průmyslových výrobců tak byly meziročně vyšší o 1,5 % a ceny dovozu vzrostly o 1,4 %, poprvé od 2. čtvrtletí 2019. Naopak růst cen tržních služeb pod vlivem celkového propadu ekonomiky zpomaloval.
- V průběhu 1. čtvrtletí nedošlo ke změně měnověpolitických sazeb, zvyšovaly se ale výnosy na vládních dluhopisech. I v 1. čtvrtletí snížená spotřeba domácností ovlivňovala propad dynamiky úvěrů na spotřebu. Naopak objem poskytnutých úvěrů na bydlení prudce rostl.
- Celková zaměstnanost v 1. čtvrtletí meziročně klesla o 1,6 %³, což odpovídá 88 tisícům osob. Oproti 4. čtvrtletí 2020 se ale zaměstnanost zvýšila o 0,3 %. Hlavní tíhu meziročního poklesu nesly služby, především obchod, doprava, ubytování a pohostinství, kde počet pracovníků klesl o více než 5 %. V průmyslu byla zaměstnanost nižší o 2 %, mezičtvrtletně ale rostla. Zaměstnanost rostla v informačních a komunikačních službách a také ve vzdělávání. Obecná míra nezaměstnanosti dosáhla v dubnu 3,4 %, což je nejvíce za poslední čtyři roky. Narůstala především nezaměstnanost žen a mladých, což souvisí i s propadem služeb. Průměrná mzda se mezičtvrtletně zvýšila o 0,6 % a dosáhla 35 285 korun.
- Hospodaření státního rozpočtu v 1. čtvrtletí skončilo v deficitu 125,2 mld. korun, což je meziročně o více než 80 mld. horší výsledek. Na prohloubení deficitu se projevil dopad protipandemických opatření, která omezují ekonomickou aktivitu, což spolu s úlevami podnikatelským subjektům a letošním snížením daňového zatížení (především zrušení superhrubé mzdy) vyústilo ve významný pokles daňového inkasa. Celkově rozpočtové příjmy klesly o desetinu. Zároveň vyvstala akutní potřeba posílení výdajových transferů na podporu zasažených odvětví i samotných pracovníků, ale také na kompenzaci zvýšených nároků zejména v oblasti zdravotní péče. To způsobilo nárůst výdajů o 10,2 %.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejich složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Podle metodiky čtvrtletních národních účtů (vývoz a dovoz v ocenění FOB/FOB).

³ Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

